

VAI TRÒ BẢO HIỂM RỦI RO LẠM PHÁT CỦA VÀNG Ở VIỆT NAM

Ngày nhận: 16/3/2015
Ngày nhận lại: 21/5/2015
Ngày duyệt đăng: 10/6/2015
Mã số: 6-15-33

Hồ Thị Lam ()*

Tóm tắt: Đầu tư vào thị trường vàng trở nên sôi động trong những năm gần đây, khi nền kinh tế có nhiều biến động. Nghiên cứu này xem xét liệu đầu tư vào vàng có phải là kênh đầu tư an toàn bảo hiểm cho rủi ro lạm phát ở Việt Nam hay không. Đồng thời, nghiên cứu cũng phân tích mối quan hệ của vàng với các thành phần của lạm phát bao gồm lạm phát kỳ vọng và ngoài kỳ vọng. Sử dụng dữ liệu giá vàng và lạm phát trong giai đoạn tháng 01/2005-4/2015, nghiên cứu tìm thấy đầu tư vào vàng là kênh bảo hiểm an toàn cho rủi ro lạm phát, đặc biệt là lạm phát ngoài kỳ vọng ở nước ta. Kết quả nghiên cứu có ý nghĩa cho cả các nhà đầu tư trong việc lựa chọn công cụ phòng ngừa rủi ro và cho các nhà hoạch định chính sách trong ổn định kinh tế vĩ mô.

Từ khóa: Bảo hiểm rủi ro, lạm phát, vàng.

Giới thiệu

Duy trì sức mua của tài sản đầu tư theo thời gian luôn là mối quan tâm lớn của các nhà đầu tư dài hạn (Roache và Attie, 2009). Ngoài việc bảo vệ chống lại lạm phát kỳ vọng, các nhà đầu tư dài hạn cũng cho thấy mong muốn bảo tồn tài sản của họ trước lạm phát ngoài kỳ vọng, đặc biệt là trong thời kỳ bất ổn. Những đòi hỏi tất yếu này dẫn đến một cuộc tranh luận về các loại tài sản bảo vệ hiệu quả nhất tài sản của các nhà đầu tư để tránh lạm phát, cả lạm phát kỳ vọng và ngoài kỳ vọng.

Vàng là một loại hàng hóa đặc biệt trên thị trường. Vàng vừa là tiền tệ vừa là hàng hóa. Với vai trò của một tài sản đầu tư (Chua và Woodward, 1982) hoặc lưu giữ giá trị (Harmston, 1998), vàng sở hữu một số đặc điểm thu hút người dân nói chung và các nhà đầu tư nói riêng. Vàng được xem như là một công cụ tốt cho việc bảo vệ danh mục đầu tư chống lại lạm phát và đồng tiền mất giá (Huỳnh Thị Thúy Vy, 2014). Vàng lại nổi trội hơn các hàng hóa khác bằng đặc tính bền, dễ dàng vận chuyển, phổ biến chấp nhận và

dễ dàng xác thực (Worthington và Pahlavani, 2007). Ngoài ra, lợi nhuận lệch dương của vàng có thể cung cấp cho nó thuộc tính trú ẩn an toàn (Lucey, 2011).

Việt Nam là một trong những nước tiêu dùng vàng lớn nhất thế giới (World Gold Council, 2011; 2012). Tâm lý người dân Việt Nam nói chung và các nhà đầu tư nói riêng từ lâu đời là thích cất trữ vàng. Sự biến động của kinh tế thế giới và trong nước khiến cho người dân càng có xu hướng tích trữ vàng để bảo vệ giá trị tài sản của mình. Như vậy phải chăng vàng là một tài sản bảo hiểm an toàn cho lạm phát ở Việt Nam?

Để trả lời câu hỏi nghiên cứu này, bài viết sẽ phân tích vai trò bảo hiểm rủi ro (BHRR) lạm phát và các thành phần của lạm phát (lạm phát kỳ vọng và lạm phát ngoài kỳ vọng) của vàng ở Việt Nam.

Nghiên cứu này góp phần vào các tài liệu hiện có ở một số điểm: (i) Hầu hết các nghiên cứu trước đây chỉ tập trung ở Mỹ và các nước phát triển. Nghiên cứu này giúp lấp đầy